

g (IV)

voor een
(193).
rnier: „Wan-
en goed is;
nt, dan komt
m. Wij lopen
e manier het
e macht der
ijft ongetwij-
bestaan ten
n God heeft

igt, waar het
eten houden.
als hij zegt:
volgende dag
n God is ge-
G., 215).

alle te

Tournier zo
spreekt. Wel
hen eveneens
die juist hem
dat hij eens-
dag houdende,
die patiënten
amen waren;
stus spréékt!
it hun gene-
sch maar, en
us geen klei-
Het is niet
e verbeteren,
kosten, op de
e wijzen en
eldzucht, die
akt. Men on-
nen bedenkt,
hier de op-
de zonde te
De enige weg
is daarom:
brengen tot
s Christus"

met niet met
lijke ontmoet-
eggen zijn!):
ngen! Waar-
en en mogen

elke morgen
ijbel te lezen!
deel van zijn
blik zulk een
zin nl.) ver-
van „god-
Maar.....
zomin goed te
tijd" te gaan

leuk te ont-
ok werkelijk
an gaat zo'n

: De mensen
ste gevoelens
maar van af,
Bijvoorbeeld:
jn. Droog-
n het was-
en daarvan.
werp aan de
an het werk,
derde denkt
soms in één
zaak. Er zijn
praakverwar-
wijzen" kent,
laar wie dit
wat een gek
reden voor,
begrijpt u ook
D kent, ook
dat begrijpen
wen, doet de
eens in Han-
t, maar wat
te onderwer-
dat toch de

houden na het gesprek met een R. K. priester. Maar zouden wij niet eens van Tournier kunnen leren, dat wij er maar niet zijn, als we van de vroege morgen tot de late avond vaak, jakkeren van de Garenmarkt naar de Oranjegracht en van de Breestraat naar de Melchior Treublaan! Zodat er haast geen tijd overschiet om eens rustig te eten: laat staan in onze Bijbel te lezen! Zelfs aan tafel haast niet! Ik herhaal: ik voel niets voor het houden van „stille tijd"; maar ik voel er wel voor, dat wij elke dag, ieder voor zich, er eens een behoorlijke tijd afnemen om bezig te zijn met de dingen van het Koninkrijk Gods. Hoe vaak doen wij niet als die bekende Martha uit Lucas 10, die het alléén niet eens meer af kon en het daarom niet goed hebben kon, dat Maria „maar" aan de voeten van Jezus zat! Zijn wij vaak ook niet bezig „het enige nodige" haast te vergeten?.....

Daarmee hangt samen het bij zovelen niet meer zien van hun zonden en het ontbreken van ieder schuld bewustzijn. We zagen boven, hoe sterke nadruk Tournier er op legt, dat onze schuld belijdenis „concreet" moet zijn! En tot in bijzonderheden af moet dalen. Hij schrijft: „Op dit laatste punt leg ik de nadruk, want het kost ons juist de meeste moeite om de concrete bijzonderheden te vertellen en alleen deze maken, dat de schuld belijdenis iets uitwerkt". (RT. 241).

Ik geloof, dat wij ook hier van Tournier kunnen leren. Hoe vaak belijden wij niet schuld zo „in het algemeen". Zo op de manier van: „Here, gedenk niet onze menigvuldige overtredingen"; of „we zijn onbekwaam tot enig goed en geneigd tot alle kwaad"; of: „we zijn melaats van de hoofdschedel tot de voetzool toe"; enz. Maar..... we noemen onze zonden niet één voor één! Daar nemen we vaak de moeite niet eens voor! En..... dat zouden velen van ons niet eens kunnen ook! Zeker, dan zou ons gebed lang worden en..... „ik ben toch al wat laat; zo dadelijk gaat m'n trein"..... Of..... „als m'n huisgenoten eens zien, dat ik zo lang zit te bidden, wat zullen die ervan denken?" En dan komt er een beetje valse schaamte bij! Maar, ik zeide het al: velen van ons zouden het niet eens kunnen ook. Omdat ze overdag niet eens in de gaten gehad hebben, dat ze zondigden. Ze halen zich de „wet Gods" „even" voor ogen, als ze die algemene „schuld belijdenis" uit moeten spreken, die ze eigenlijk van anderen hebben leren naspreken: „Here, doe verzoening over onze zonden". Maar overdag?..... Tijdens het werk? Op de beurs? Ik maak me sterk, dat heel wat christenen, als we hen eens vroegen: „noem Uw zonden van deze dag nu eens één voor één op", zouden moeten gaan zitten zoeken, zoeken en nog eens zoeken, om er een paar te vinden! Ze hebben Gods gebod overdag niet voor ogen gehad!

Maar..... hoe zal het dan staan met het berouw over hun zonden? Over die..... met zoveel moeite „opgediepte" zonden!

Zeker, ik geef toe, Tournier betreft de „waarde" van de schuld belijdenis vooral op de genezing van ziekte; die genezing is dat „iets", waar hij het oog op heeft, als hij vraagt, gelijk we boven zagen: „of de schuld belijdenis „iets" uitwerkt". Maar wij kunnen hier toch wel uit leren, dat ons schuld belijden eveneens „concreet" moet zijn. David zegt heel duidelijk in Ps. 51: „Want ik ken mijn overtredingen en mijn zonde is steeds voor mij". In dát geval..... die zeer bepaalde zonde met Bathseba! Alleen wie zijn zonde bij name weet te noemen, kan zich schuldig gevoelen aan die zonde; en die alleen kan die zonde

en schuld, met berouw, voor de Here belijden. Schuld belijden moet inderdaad een belijden van..... schuld zijn! Wie zijn zonden werkelijk ziet, heeft de neiging ze te bedekken! Daarom belijdt David in Ps. 32: „Mijn ongerechtigheid bedekte ik niet!" Ik vraag: Hebben wij die neiging zo sterk? Wij, die vaak moeten gaan zoeken, welke onze zonden zijn! David zeide verder: „Ik zal belijdenis van mijn overtredingen (meervoud!) doen voor de Here!"

Leren wij dát, zijdelings, van Tournier, dat wij ook onze zonden voor de Here moeten gaan belijden: één voor één! Met naam en toenaam!

Zeer belangrijk in de Buchman-beweging is, dat men de zonden ook voor elkaar belijdt! „De Buchman-beweging hecht grote waarde aan dit publieke schuld belijden, waarin niet alleen wat wij jegens elkander misdreven, maar al het kwaad van ons leven bekend wordt; en dat men het liefst „delen" noemt, omdat dit minder vormelijk en stijf klinkt" (Kraan: De Buchman-beweging, 33). Men moet dit „eenvoudigweg doen" en „speciaal die plekken tonen, die ons het meeste pijn doen. Wel is men van oordeel, dat dit delen geheel aan de leiding van de Heilige Geest moet overgelaten. De ene keer, in groot gezelschap, zal men daarom de zonde meer in algemene benamingen aanduiden; terwijl men de andere keer, onder vier ogen, meer in bijzonderheden afdalen zal. Maar zonder dit delen komt er toch niemand". (Kraan: id. 34).

In die richting gaat ook Tournier. Hij zegt toch: „Het heeft God behaagd de gemeenschap met mensen voor ons als voorwaarde te stellen tot gemeenschap met Hem". (TG. 212). Hij noemt die gemeenschap ook wel het „team". „Het „team", dat wil zeggen de gemeenschap van mensen die gezamenlijk zoeken te verstaan wat God wil, en die gezamenlijk

er naar streven om die wil te verwezenlijken, is de voorwaarde voor een leven, dat door de Geest wordt geleid en tegelijk het noodzakelijk gevolg daarvan". (TG. 213).

Ik geloof niet, dat God zulks van ons eist. Wij moeten onze zonden voor Hem belijden; én voor de naaste, voor zover wij tegen hem, die naaste, gezondigd hebben. Dit is ook de betekenis van Jac. 5 vs 16. We moeten en mogen dat vers niet zó lezen, alsof er alleen maar staat: „Belijdt elkander de misdaden"; neen, er staat: „Belijdt elkander de misdaden, en bidt voor elkander, opdat gij gezond wordt". Bovendien handelt ook het voorgaande vers over ziekte én zonden! Ik geloof, dat Grosheide hier heel schriftuurlijk verklaart, als hij schrijft: „Bij zonden moeten we denken aan grote zonden, die krachtens haar natuur straf meebrachten of door God met ziekten werden gestraft. Want van die zonden sprak vs 15, gelijk ook hier ondersteld wordt, dat de zondenvergeving met genezing zal gepaard gaan. Zulke zonden moet men aan elkander belijden, dat is, men moet meedelen, wat achter de ziekte, het oordeel, dat ieder ziet, als oorzaak ligt. Doet men dat niet, dan kan er niet gebeden worden." (K.V. op Jacobus, door F. W. Grosheide, 1935, pg. 71).

Maar nergens schrijft de Here ons voor, dat wij al onze zonden, en voor iedereen zullen gaan belijden!

Hoewel Tournier, als Buchmanniaan, wel voor dit „delen" voelt, kan hij dit toch moeilijk, om maar niet te zeggen, niet, doorzetten in zijn praktijk. In een artspraktijk is ook nog zo iets als geheimhouding! Bovendien zou een behandeling, die reeds op een zo sterk psychiatrische leest geschoeid is, als die van Tournier, geheel mislukken, als de patiënt niet de garantie had, dat, wat hij in tegenwoordigheid van zijn arts mededeelt, ook tussen die twee zal blijven!

P. JASPERSE.

De strijd tegen het dirigisme

POLITIEK EN SOCIAAL LEVEN

in de maatschappij (I)

IN DE GREEP VAN HET DIRIGISME,
door Dr A. Zeegers. T. Wever — 1951,
Franeker.

Reeds enige tijd ligt op ons bureau de publicatie van dr A. Zeegers op bespreking in ons blad te wachten. Het moet alleen aan het feit, dat wij zelf midden in een artikelenreeks over de positie van het werken de meisele zaten, geweten worden, dat deze recensie niet eerder verscheen.

In zijn boek leren wij dr Zeegers kennen, voor zover wij het uit zijn overige publicaties en ook uit zijn werkzaamheden als secretaris van „Burgerrecht" niet reeds wisten, als een principiële tegenstander van onnodige, schadelijke, overheersende invloed van de regerende Overheid op het maatschappelijk leven.

In een dertiental hoofdstukken belicht de schrijver uit de recente geschiedenis van ons vaderland, hoe volgens hem dit grote gevaar van de totalitaire macht van de Overheid, die zich met alles inlaat en alles aan eigen bestuursmacht ondergeschikt maakt, bezig is over ons te komen en het gehele leven in kluisters dreigt te slaan. De schrijver begint met aan te wijzen, hoe de na-oorlogse jaren ons op het terrein van het privaatrecht te zien gaven een inperking (niet „inbeperking", zoals de auteur op biz. 23 schrijft) van de contractvrijheid door overheidsmaatregelen op het

gebied van distributie en prijsvorming. Een veldwinnen van de verwerpelijke idee van de medebesturende inplaats van de onafhankelijke, op grond van de geschreven wet beslissende rechter. Vervolgens wordt de belasting-politiek onder de loupe genomen, welke gezien wordt als een overmatig zware last, die zij op het leven legt en in haar uitwerking als een effectief middel om tot socialisatie te geraken. Op deze wijze wordt ook voltrokken een compensatie van maatschappelijke inkomsten, daar door de zware belastingdruk een deel van het particuliere bezit overgaat in eigendom van de Staat, die het op deze manier verkregen bezit ten dele weer gaat uitgeven aan andere particulieren. Hoe is dit te motiveren? Volgens de schrijver alleen hierdoor, dat men particuliere inkomsten ziet als gemeenschaps-inkomsten, waarop de Staat een eigen recht zou mogen laten gelden. Achter dit alles ziet hij werkzaam de verwerpelijke eigendomsopvatting, op grond waarvan in het algemeen belang iemand van zijn eigendom mag worden beroofd, dezelfde eigendomsbeschouwing dus, welke Groen van Prinsterer zag als één der vruchten van „het despotisme van de revolutionaire Staat". Direct hiermee verband houdend, komt dan aan de orde de monetair politiek van de Overheid. Een Overheid, die vergaande inkomsten- en vermogenscompensatie bin-

delijk, meneer", dan weet ik, dat we het goede woord gevonden hebben.

En nu is er nog iets.

Wanneer ik hier eens werkte als een beampte van een rubberonderneming of als een ingenieur bij de wegebouw, dan heb ik toch ook te leven als iemand, die de Goede Boodschap weet en moet dóórgeven. Dat moest ik in Nederland, maar dat moet ik hier óók. Daarom zal ik straks, als de school klaar is, ook christelijk onderwijs moeten geven en als ik bij mijn talenstudie de mensen ontmoet, dan zal ik hen van de Verlosser van zondaren moeten vertellen. En wanneer we dan merken, dat de mensen daar naar luisteren, dan vertellen we, dat er christenen in ons land wonen, die hun best doen om zendingen uit te sturen, die hen deze zaken uitvoeriger, beter nog kunnen uitleggen, die bevoegd zijn om degenen, die hun geloof beleiden, te dopen en om zo kerken te planten, zoals een tuinman bomen plant in de tuin van een groot heer. Ze begrijpen dan, dat het ook nodig is, die Bijbel zelf te kunnen lezen, waarvoor weer scholen nodig zijn of althans onderwijzers. Zo laat ik hen zien, dat onze hulp aan hen voortvloeit uit ons geloof. Wij waarschuwen hen er ook voor, dat het belijden van dat geloof moeilijkheden met zich meebrengt: tegenwerking, vergulzing, uitstoting en we hebben daar al voorbeelden van meegemaakt, maar dat is iets, wat de Here Jezus ook heeft voorgezegt en dus niet als een „koude douche" op hen neerkomt.

Ik ga nu maar weinig meer op tournee. Er zijn reeds voldoende contacten gelegd om de Daja's te be-

werken, ons te helpen met de schoolbouw. Al het bovenstaande heeft plaats met mensen, die zo „als vanzelf" mijn pad kruisen. Het op tournee gaan om alleen maar het Woord te verkondigen, ambtelijk nog wel, is de taak van onze zendingen en we hopen, dat in ons gebied spoedig één of meer zendingen komen. We zullen hen enigszins wegwijzen kunnen maken en zij zullen de mensen kunnen aansporen zich bij de opvoeding hunner kinderen en bij het behandelen van hun zieken te laten helpen door onze werkers van „Meschobor".

En nu is u natuurlijk nieuwsgierig te weten, welke mensen dat zijn, die zo „als vanzelf" mijn pad kruisen, niet waar? Welnu, dat zijn:

1. mijn helpers bij het vertalen;
2. de patiënten van het ziekenhuis, die bij ons thuis komen om uit de Bijbel te horen vertellen, daartoe door die helpers aangespoord;
3. een groepje jongens, die ver van hun kampong nu in een huisje wonen van één der ziekenoppassers, om hier het onderwijs te kunnen volgen aan de openbare school, maar waarvan er sommigen al naar verlangen eenmaal bij ons op school te komen;
4. de bewoners van die kampongs, waar ik eens geweest ben om land en volk wat beter te leren kennen, alle in de omgeving van onze toekomstige woonplaats.

In een viertal artikeltjes hoop ik iets van hen te vertellen.

Ngabang, Dec. '51.

J. P. MOERKOERT.